

Viitoitusjärjestelmä ja merenkulun turvalaitteet

TRAFICOM/85503/03.04.01.00/2021

Määräysten tausta ja säädösperusta

Vesiliikennelain (782/2019) muutoksen yhteydessä mahdollistetaan virtuaalisten turvalaitteiden käyttäminen fyysisten turvalaitteiden lisäksi. Samalla Liikenne- ja viestintävirastolle annetaan valtuus antaa tarkempia määräyksiä merenkulun turvalaitteiden ominaisuuksista, vaatimuksista ja asettamisesta.

Tälle määräykselle lisätään tarkemmat määräykset virtuaalisista turvalaitteista ja niiden asettamisesta.

Määräys on ilmoitettu Euroopan komissiolle teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/1535 mukaisesti, jolloin määräyksen antamista lykätään mahdollisia komission ja muiden jäsenvaltioiden huomioita varten kolmella kuukaudella notifiointiajan päätyttyä. Määräys annettiin kesäkuussa 2021 niin, että se tuli voimaan notifiointiajan päätyttyä. Määräystä annettaessa ei ollut huomioitu, että notifiointi estää määräyksen antamisen ennen kuin kolmen kuukauden notifiointiaika on päättynyt, eikä vain määräyksen voimaantuloa. Menettelysäännön noudattamatta jättäminen voi estää määräyksen soveltamisen. Sen vuoksi virasto antaa määräykset uudelleen. Sisällöllisiä muutoksia kesäkuussa annettuihin määräyksiin ei ole tehty.

Määräysten valmistelu

Määräysluonnos on valmisteltu virkatyönä Liikenne- ja viestintävirastossa.

Määräysluonnoksessa on huomioitu vesiliikennelain muutokset. Määräysluonnos ja perustelumuistiolounnos olivat sidosryhmillä lausuttavana 3.5.-14.6.2021. Lausunnon antoivat Väylävirasto ja Kalatalouden Keskusliitto.

Väylävirasto kannatti lausunnossaan määräysluonnosta ja sen tavoitteita. Täydennykset ovat lausunnon mukaan omiaan selventämään ja täydentämään vesiliikennelain nojalla annetuissa määräyksissä olevia puutteita ja epäselviä kohtia.

Kalatalouden Keskusliiton lausunnossa määräysluonnosta pidettiin perusteltuna eikä sen sisältöön ollut huomautettavaa.

Määräyksen vaikutuksista

Määräyksen tarkoituksena on varmistaa vesikulkuneuvojen turvallinen liikkuminen kulkuväylillä. Virtuaalisilla turvalaitteilla voidaan täydentää fyysisillä turvalaitteilla toteutettavaa merkintää. Määräys lisää osaltaan vesiliikenteen turvallisuutta.

Määräyksellä ei arvioida olevan erityisiä vaikutuksia viranomaisten toimintaan, ympäristöön, esteettömyyteen tai yhdenvertaisuuteen.

Yksityiskohtaiset perustelut

Määräyksen soveltamista koskevaan kohtaan 1.1 lisätään, että määräyksellä määrätään merenkulun turvalaitteiden ominaisuuksista, vaatimuksista ja asettamisesta.

Viitoitusjärjestelmän soveltamista koskevaan kohtaan 2.1 lisätään, että viitoitusjärjestelmä A:n mukaista yhdistettyä kardinaali- ja lateraalijärjestelmää sovelletaan merkkityyppien ja merkkien merkityksen osalta myös virtuaalisiin turvalaitteisiin. Virtuaalisten turvalaitteiden symbolina käytetään huippumerkin tunnuksen mukaisia tunnuksia.

Merkkien tunnuksia koskevaan kohtaan 2.2 selvennetään siten, että kohdan tunnuksia koskevia määräyksiä sovelletaan ainoastaan fyysisiin merkkeihin.

Määräykseen lisätään uusi kohta 6, jossa on virtuaalisten turvalaitteiden asettamista koskevat määräykset. Kohdan mukaan virtuaalisen turvalaitteen tieto lähetetään AIS-järjestelmän kautta. AIS -lähetin voi olla asetettu fyysiseen (todelliseen) turvalaitteeseen. Fyysiseen turvalaitteeseen liittyvä AIS -viesti voidaan lähettää myös rannikkoasemalta (synteettinen). Voi myös olla, että fyysistä turvalaitetta ei ole lainkaan, vaan turvalaitteesta lähetetään ainoastaan AIS -viesti rannikkoasemalta (virtuaalinen).

Kohdan mukaan hakijan on liitettävä fyysisen turvalaitteen kokonaan korvaavan virtuaalisen turvalaitteen asettamista koskevaan hakemukseen selvitys siitä, minkä vuoksi turvalaitteen asettamista virtuaalisena pidetään tarkoituksenmukaisena sekä arvio riskeistä, joita turvalaitteen virtuaalisuuteen liittyy ja toimista, joilla riskiä voidaan vähentää.

Määräysten aikataulu

Määräys annetaan heinäkuussa 2021 ja se tulee voimaan 3.7.2021.

Määräyksistä viestiminen

Määräyshankepäättös on julkaistu Liikenne- ja viestintäviraston internetsivuilla.

Määräysluonnokset ja perustelumuistio olivat sidosryhmillä lausuttavana 3.5.-14.6.2021.

Valmiit määräykset julkaistaan Finlexissä ja Liikenne- ja viestintäviraston internetsivuilla.